

ODER

Mala šola nelagodja in užitka

Z različnimi predavanji in predstavo kolektiva *Tatovi podob* se danes končuje Simpozij "malih umetnosti", s katerim v **zavodu Emanat** pretresajo sodobne uprizoritvene prakse in njihov družbeni pomen.

✂ Maja Šučur

»Pozdravljeni, dame in gospodje, pa tudi vsi tisti, ki ste dovolj premeteni, da ste presegli spolne omejitve,« je zazvenelo z odra v prelestni dvorani hotela Union – in kabaretski spektakel *Madame Arthur* se je lahko začel. Najprej z banketom, ki je prerasel v simpozij v starogrškem slogu, skratka, v gostijo, pri kateri se razpravlja o čem zelo pomembnem, zato ženskam nekoč vstop nanje ni bil dovoljen, z izjemo suženj in vrhunskih prostitutk. In kaj bi lahko bilo tako pomembno danes? Denimo spol in njegove reprezentacije v družbi in umetnosti, nič manj pa šampanjec, smeh (s kančkom aktivizma) in kič. Pariška noč, dobrodošla v Ljubljani!

Drzno jezikanje

Oder – in obiskovalce – so po svoje obračale drag performerke, ki s svojim »je ne sais quoi« (posebnim čarom) sicer vsak konec tedna opletajo v kabaretu v ulici Rue des Martyrs, v 18. okrožju Pariza; leta 1946 so ga odprli kot prvi travestitski kabaret. »Ker smo francoske performerke, bom govoril v angleščini s francoskim naglasom,« je napovedal izza pianina **Tony Blanquette**, preden je večer odprl s pesmijo o Madame Ar-

thur, ki ima »je ne sais quoi« pač med nogami. Z vse bolj neprimernimi in osvobajajočimi glasbenimi nastopi je temperaturo dvigovala tudi dragica **Diamanda Callas**, ki najraje poje o tem, v čemer so Francozi najboljši. »Sir? Vino? Ne. Za seks je še prezgodaj, seveda – *amour!*« je dodala s kančkom usodnosti v glasu, ko se ji je pod reflektorji pridružila še vsega naveličana modna kraljica **Lola Dragoness Von Flame**. Tej so šli z jezika predvsem šansonci o dekletih, ki si – kot ona – vselej izberejo napačne fante.

V dramatičnem, jezikanja in (samo)ironije polnem večeru ni manjkalo glasbenih točk o več kot tridesetih vrstah užitka, pa tudi tečaj posteljne francoščine se je ponujal sam od sebe... Velika unionska dvorana je, skratka, nemara res že gostila kraljico Elizabeto II., zakonca Clinton in dalajlamo, tako duhovitega sprevačanja (malo)meščanske morale pa še ne. »Morda bo program naslednjih dni nekoliko bolj profesionalen, a bo gotovo mnogo bolj dolgočasen,« je Lola v četrtek zvečer s svojim očarljivim nizkim glasom srečo zaželela nadaljevanju *Simpozija »malih umetnosti«*.

O gledališču nelagodja

So kabaret, improvizacijsko gledališče, burleska, cirkus in standup komedija res »male« umetnosti (*»kleinkunst«*), se prek pestrega diskurzivnega in performativnega programa zadnje dni sprašujejo v **zavodu Emanat**, kjer se že tradicionalno ob sodobnem plesu ukvarjajo tudi z (ob)robnimi odrskimi praksami. V preteklih dveh dneh so v Slovenskem gledališkem inštitutu že deba-

tirali o estetiki in formatih »malih umetnosti« in njihovi umeščenosti v gledališki sistem, s tujimi gosti so si lokalni umetniki in producenti izmenjevali izkušnje o afirmaciji tovrstne – slabo vidne – zunajinstitucionalne produkcije, kot jo pri nas denimo na oder postavljajo *Mesto žensk*, *Kolektiv Narobov*, *KD Priden možic* ...

Predavanja in debate se danes nadaljujejo s tematiziranjem dramaturgije nelagodja, prav »male umetnosti« namreč pogosto odpirajo pomembne družbene teme in vprašanja, ki družbo kritizirajo s tem, da kljubujejo heteronormativnim vrednotam in ustaljenim razmerjem moči, pri občinstvu pa zato nemalokrat vzbujajo vsaj presenečenje. **Maša Radi Buh** bo tako na primeru dela kolektiva *Tatovi podob* govorila o gledališču nelagodja, **Urban Belina** se bo zavrnil v prakse kuriranja tovrstne umetnosti, **Biljana Tanurovska - Kjulavkovski** in **Slavčo Dimitrov** bosta predstavila prakso uprizarjanja in koreografiranja kvir telesa v Makedoniji. **Katja Čičigoj** pripravlja predavanje o užitku, kritiki in prihodnosti v kvir burleskah, **Irena Ristić** pa o kolektivni ustvarjalnosti in skupnem v »malih umetnostih«.

Teorijo bodo v praksi ves čas prevpraševale slovenske kraljice preobleke – svoj obisk sta že napovedali **Mentalika**, glavna organizatorica spletnega drag šova *Dragoslavia*, in prva dama novega vala slovenske drag scene **Babsi Adler**. Ogle dati si bo mogoče instalacijo *Za crknt* Društva za sodobno klovnsko umetnost, zaključek *Simpozija »malih umetnosti«* pa bo na odru Stare mestne elektrarne pripadel *Tehnoburleski* izkušenih Tatov podob. x

Loli Dragoness Von Flame so šli z jezika predvsem šansoni o dekletih, ki si – kot ona – vselej izberejo napačne fante. 📷 Asiana Jurca Avci